

Analýza diskusního pořadu Otázky
Václava Moravce

rok 2013

Analýza Otázek Václava Moravce

Posuzované období: rok 2013

Realizace:

Media Tenor, spol. s r. o.
Mgr. Markéta Schwarzová a Mgr. Nikoleta Csóková
marketa.schwarzova@mediatenor.cz
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava
Tel: 608 756 861

Stav: 20. 1. 2014
Verze 01

OBSAH

1. Metodologický úvod	5
2. Přehled kritérií	6
3. Management summary	7
4. Tematická variabilita a variabilita aktérů	8
5. Objektivita, nestrannost moderátora	11
6. Transparentnost	14
7. Vliv moderátora na diskusi	15
8. Gender	20

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 1.....	8
Graf 2: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 2.....	8
Graf 3: Politická příslušnost hostů v Otázkách Václava Moravce 1.....	9
Graf 4: Politická příslušnost hostů v Otázkách Václava Moravce 2.....	9
Graf 5: TOP 15 kategorií zvaných hostů v Otázkách Václava Moravce.....	10
Graf 6: Nejčastější hosté diskusních relací (alespoň 5 účastí).....	10
Graf 7: Celková míra konfrontačnosti v Otázkách Václava Moravce 1.....	11
Graf 8: Celková míra konfrontačnosti v Otázkách Václava Moravce 2.....	12
Graf 9: Konfrontačnost Otázek Václava Moravce 1 vůči politickým stranám.....	12
Graf 10: Konfrontačnost Otázek Václava Moravce 2 vůči politickým stranám.....	13
Graf 11: Hosté Otázek Václava Moravce s nejvyšší mírou konfrontačnosti.....	13
Graf 12: Míra přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů.....	14
Graf 13: Vývoj přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů.....	14
Graf 14: Vliv moderátora na vystupování hostů – srovnání pořadů.....	15
Graf 15: Reakce moderátora na neukázněné vystupování hostů.....	15
Graf 16: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – OVM 1.....	16
Graf 17: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – OVM 2.....	16
Graf 18: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 1.....	17
Graf 19: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 2.....	17
Graf 21: Vliv moderátora na zástupce politických stran – OVM 2 (TOP 5).....	18
Graf 22: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 1 (TOP 5).....	19
Graf 23: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 2 (TOP 5).....	19
Graf 24: Vývoj zastoupení žen v Otázkách Václava Moravce 1.....	20
Graf 25: Vývoj zastoupení žen v Otázkách Václava Moravce 2.....	20
Graf 26: Zastoupení žen v diskusích.....	21
Graf 27: Zastoupení žen v diskusích za politické strany.....	21

1. Metodologický úvod

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění mediálních analýz diskusních pořadů, které pro Českou televizi pravidelně zajišťuje společnost Media Tenor.

Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskusních pořadů České televize Otázky Václava Moravce, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry pořadem „Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu.“, jak je definován základní princip sledovaného typu pořadů v Kodexu ČT (6.1.).

Analyzována je především variabilita (tematická variabilita, variabilita aktérů diskuzí), objektivita, připravenost, nestrannost moderátora a jeho vliv na diskuzi, transparentnost v ověřování zdrojů informací, prostor pro vyjádření poskytnutý jednotlivým hostům, případně další specifické aspekty diskusních pořadů. Analýza popisuje odděleně obě části pořadu Otázky Václava Moravce: 1. polovinu relace vysílanou na ČT 1 a 2. část obvykle přenášenou zpravodajskou stanicí ČT 24.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátorem v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od **1. 1. 2013** do **31. 12. 2013**.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

2. Přehled kritérií

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledů na kvalitu a strukturu diskuzních pořadů. Pro tuto analýzu byla vybrána následující kritéria:

Tematická variabilita a variabilita aktérů diskuzí

Kritérium posuzuje různorodost a relevanci témat a politických hostů v diskuzích. Čím adekvátněji odráží poměr zastoupení politických stran a politických hostů jejich proporciální zastoupení v zastupitelských sborech, tím lépe plní diskuzní pořady svou funkci. Současně platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového, jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skutků.

Objektivita, nestrannost moderátora

Stejně jako tematickou variabilitu a variabilitu hostů v diskuzích je možné analyzovat objektivitu a nestrannost moderátora v přístupu k jednotlivým politickým uskupením i jejich konkrétním zástupcům. Tento ukazatel je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru moderátorových replik.

Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních otázek k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostům vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější.

Transparentnost

Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

Vliv na diskuzi

Dalším kritériem poukazujícím k moderátorovu výkonu je míra jeho vlivu na průběh diskuze. Čím vyšší poměr moderátorových replik má vliv na další průběh diskuze a posouvá ji žádoucím směrem, tím více je v očích hostů chápán jako „respektováním hodná“ autorita.

Analýza současně umožňuje reflektovat reakci moderátora na případné neukázněné vystupování hostů.

Gender

Analýza umožňuje sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Je tedy možné pozorovat, do jaké míry se pořady přičiňují ve snaze poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání.

3. Management summary

Tematická variabilita a variabilita aktérů diskusí: V obou částech Otázek Václava Moravce v roce 2013 **dominovala tématům kategorie STÁTNÍ SPRÁVA**, pod kterou se především řešila situace okolo vládní krize, pád vlády a následné ustavení Rusnokovy vlády v demisi. V posledním čtvrtletí roku 2013 pak dominovalo téma *povolební vyjednávání*. **Nejdiskutovanějším podrobnějším tématem však byla volba prezidenta**. Druhou kategorií, kterou tvůrci pořadu nejčastěji pro hosty vybírali, byla HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA, pod kterou se nejčastěji řešila problematika daní. Ve druhé části, kde se obecně již méně debatují politická témata, se moderátor mimo jiné hostů tázal na témata z kategorií DOPRAVA a ENERGETIKA.

Stejně jako v roce předešlém se ve vysílání obou částí Otázek Václava Moravce **nejčastěji objevili zástupci ČSSD**. Následovali je politici z ODS a TOP 09. Čtvrtou skupinou hostů, která nejčastěji usedala do křesla hostů, byli zástupci hospodářství. Dvojnásobný počet hostů oproti roku 2012 byl **zaznamenán u nezařazených politiků**. Důvodem byla účast ministrů Rusnokovy vlády, kterou tvořili právě nestraníci.

Objektivita, nestrannost moderátora: Václav Moravec v roce 2013 směřoval k hostům obou částí svého pořadu v průměru **16,5 % promluv, které byly konfrontační**, méně (14,9 %) pak ve druhé části Otázek, které se obecně účastní více nepolitických hostů, ke kterým moderátor nemá tendenci být tolik konfrontační. Z politických hostů adresoval moderátor relativně **nejvíce konfrontačních replik zástupcům SPOZ (29 %)**. Důvodem vysoké konfrontačnosti byla účast **Vratislava Mynáře (36% konfrontačnost ze strany moderátora)**, který obhajoval svou kandidaturu ve volbách a Martin Pecina zase spor policejních prezidentů. **Ze zástupců hospodářství byla vysoká konfrontačnost (33 %)** směřována k předsedovi představenstva Amun.Re Martinu Shenarovi o neprůhledné vlastnické struktuře fotovoltaických elektráren.

Transparentnost: Moderátor Václav Moravec pracoval v roce 2013 s odkazováním na externí zdroje informací **s 81,5% přesností**. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o zpřesnění transparentnosti o čtyři procentní body. Moderátor **nejčastěji citoval zcela přesné zdroje informací** (v OVM1 65 % přesných citací).

Vliv na diskusi: Václavu Moravcovi se **dařilo v roce 2013 ovlivnit diskusi téměř stoprocentně**, přičemž lépe se mu tak vedlo ve druhé části pořadu, kde bývají obecně přítomni zástupci nepolitického sektoru, kteří více respektují autoritu moderátora. Z politických stran a uskupení měl moderátor **nejmenší vliv na hnutí ANO** (z 6 % bez vlivu). Menší autoritu vzbuzoval moderátor u zástupců strany ODS, na jejíž členy **Pavla Blažka (v OVM1) a Pavla Béma (v OVM2) měl moderátor nejmenší vliv**. **Nejvíce neukázněnou stranou byly v roce 2013 Věci veřejné** (v OVM1 16,4 % neukázněných replik). Předseda VV **Vít Bárta se stal i nejvíce neukázněným politikem** (v OVM1 29 % neukázněných replik). **Největší problém s kázní měl ze všech hostů Andrej Babiš** (57,1 % neukázněných replik). Jeho nekázeň se však projevila, když byl v pořadu hostem za skupinu Agrofert (10. 3. 2013).

Gender: **Ženy měly 12% podíl na vysílání obou částí Otázek Václava Moravce v roce 2013**. Největší dámská účast byla zaznamenána v srpnu, kdy v OVM1 měly ženy 21% podíl a v OVM2 26% podíl na účasti. **Nejvyšší počet dámských účastí (8) byl zaznamenán u Lidem**, jejichž předsedkyně Karolína Peake byla jediným hostem za tuto stranu. **Za ČSSD, která měla ve studiu Otázek 51 účastí, nebyla přítomna ani jedna žena**.

4. Tematická variabilita a variabilita aktérů

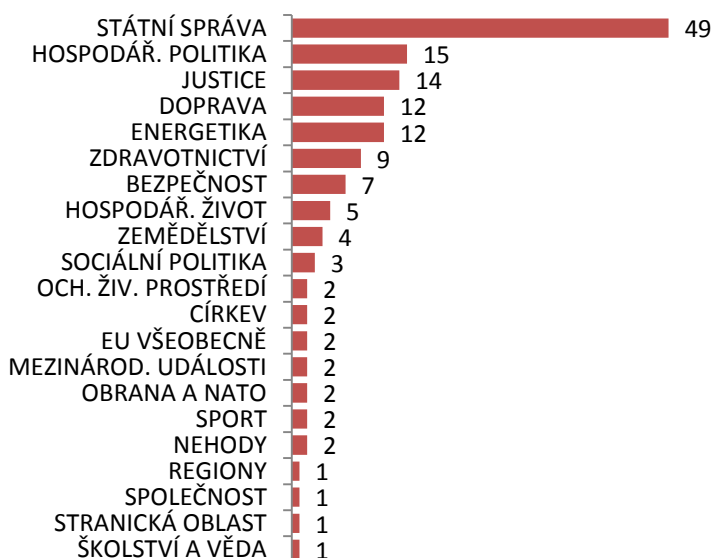
Tematická variabilita posuzuje, jak dalece byly diskusní pořady z hlediska tematické struktury různorodé. Každému jednotlivému úseku relace je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu. Seznam obsahuje přes 400 různých témat.

Graf 1: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 1

Graf 1 popisuje nejčastěji diskutované kategorie témat v první části OVM. Stejně jako v loňském roce dominovala témata ze STÁTNÍ SPRÁVY. Nejčastěji probíraným byla *volba prezidenta*. Dalším tématem z této sekce, o kterém se hojně debatovalo, byla *Vláda ČR*, což bylo zapříčiněno jejím pádem a následným ustavením Rusnokovy vlády v demisi. V posledním čtvrtletí roku 2013 se probírala *povolební situace*. Z kategorie HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA vybíral Václav Moravec pro své hosty nejčastěji témata týkající se daní a státního rozpočtu. V oblasti JUSTICE bylo nejdiskutovanějším tématem *milost prezidenta a novely zákonů*.

Graf 2: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 2

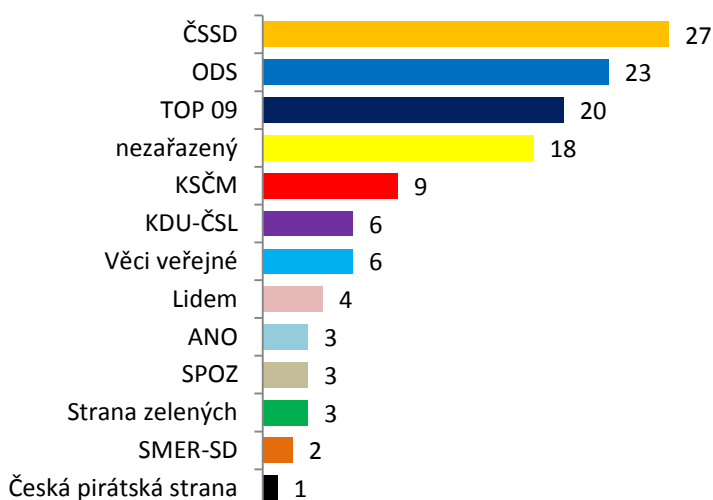
Graf 2, který shrnuje nejčastěji diskutované kategorie témat ve druhé části OVM, se ve svých třech prvních příčkách nijak neliší od první části pořadu. Na čtvrtou a pátou pozici se dostaly kategorie DOPRAVA a ENERGETIKA. Otázky Václava Moravce se ve své 2. části obecně více zabývají nepolitickými tématy a pořad bývá obsahově variabilnější. Ze sekce DOPRAVA se nejčastěji řešily *stavby a rekonstrukce silnic a dálnic* a s tím související *automobilová doprava*. V ENERGETICE se nejčastěji diskutovalo o *cenách energií*.

Zcela zásadním kritériem pro posouzení kvality sledovaného typu pořadů je míra variability aktérů diskuzí. V Kodexu ČT (6.2.) je tento požadavek definován takto: „Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie.“

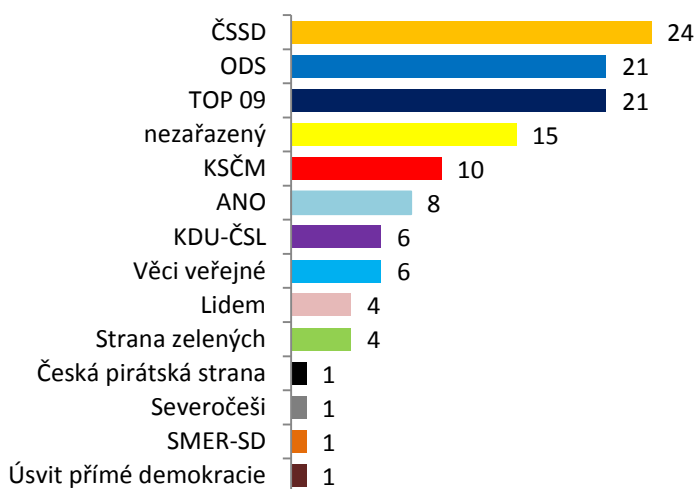
Grafy 3 a 4 ukazují zastoupení politických hostů podle jejich příslušnosti k politickým stranám a uskupením v první a druhé části pořadu Otázky Václava Moravce vysílaném na ČT 1 a následně pak na ČT24. V zásadě platí, že poměrná účast politických subjektů v relacích by měla zhruba odpovídat četnosti jejich zastoupení v zastupitelských orgánech, především v PSP ČR. Zároveň by měl být v úhrnu zajištěn přibližně stejný prostor zástupcům vládních stran a opozice. V Kodexu České televize (6.1.) je tento požadavek formulován tak, že „Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření.“ Dalším apelem vyplývajícím z výše zmiňovaného Kodexu ČT (6.2.) je poskytnutí prostoru pro vyjádření i mimoparlamentním politickým subjektům a skupinám: „Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskuzích.“ Česká televize se tím zavazuje dát možnost pro prezentaci názorovým proudům, které nepatří na české politické scéně k těm dominantním. Grafy ilustrují, do jaké míry se tvůrci pořadu tímto požadavkem (ne)řídili.

Graf 3: Politická příslušnost hostů v Otázkách Václava Moravce 1

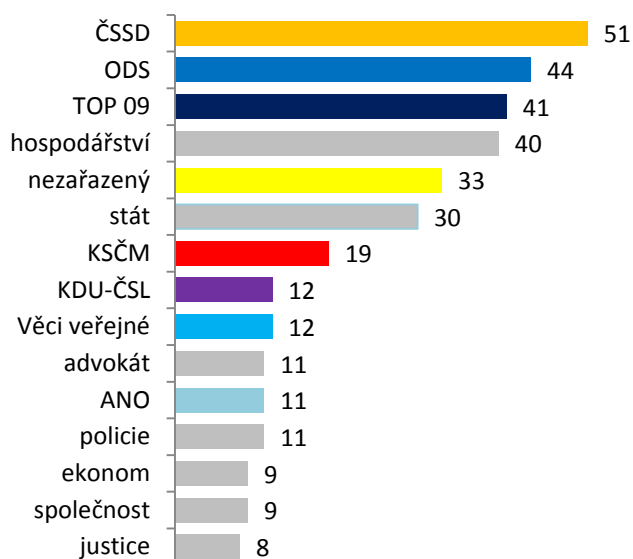
Graf 3 ukazuje, že stejně jako v předešlém roce měla ČSSD nejvíce svých zástupců na křesle hostů v OVM1. ODS na druhém a TOP 09 na třetím místě se rovněž neměnily. Dvojnásobný počet hostů oproti roku 2012 byl zaznamenán u nezařazených politiků. Důvodem byla účast ministrů Rusnokovy vlády, kterou tvořili právě nestraníci.

Graf 4: Politická příslušnost hostů v Otázkách Václava Moravce 2

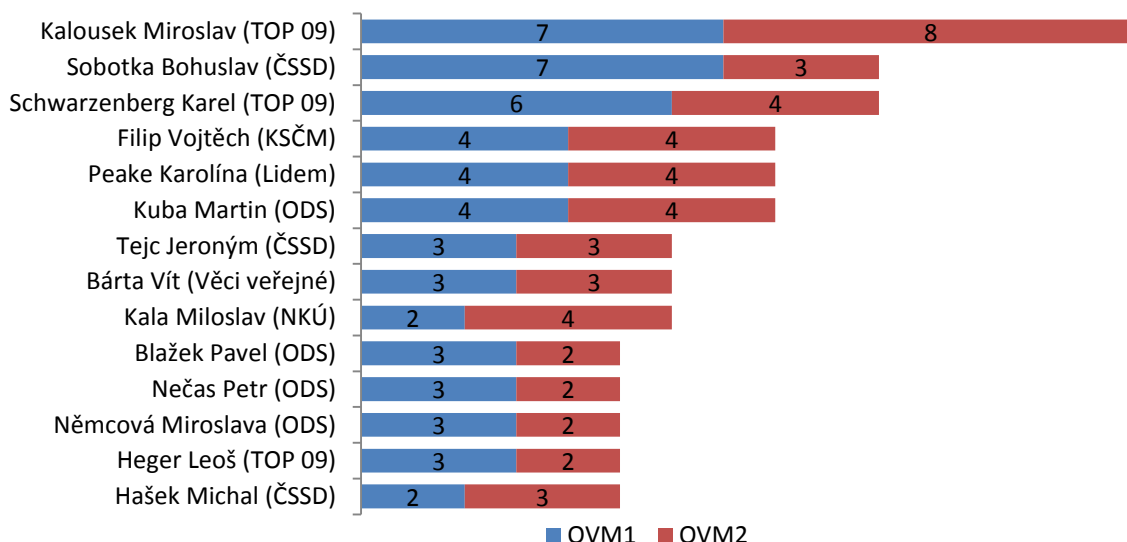
Graf 4 ilustruje počet účastí zástupců politických stran a uskupení ve druhé části pořadu OVM. Tak jako jsou OVM2 variabilnější tematicky, jsou variabilnější i skladbou hostů. Dokládá to 14 různých politických uskupení, jejichž zástupci byli ve studiu přítomni. Hnutí ANO se účastnilo 8 vysílání OVM2 a to jen ve čtvrtém kvartále roku 2013, což znamenalo, že od prvního dílu po skončení předčasných voleb (27.10.) až do konce roku se zástupci hnutí ANO účastnily všech nedělních vysílání na ČT24 (kromě 1.12.).

Graf 5: TOP 15 kategorií zvaných hostů v Otázkách Václava Moravce

Graf 5 ukazuje patnáct nejčastějších kategorií, ze kterých přicházejí hosté do studia Otázek. Obecně lze konstatovat, že diskusní pořady ustupují od formátu čistě politických debat a v jejich rámci dostávají prostor zástupci státu z různých sektorů, experti na specifická témata či představitelé občanské společnosti, kteří bývají častěji přítomni ve druhé části OVM. Zástupci hospodářství byli s 25 účastmi nejprezentovanější skupinou v OVM2 v roce 2013 a třetí byli zástupci státu s 22 účastmi.

Graf 6: Nejčastější hosté diskusních relací (alespoň 5 účastí)

Za rok 2013 se v Otázkách Václava Moravce objevilo celkem 421 hostů. Nejčastěji přítomným v obou částech pořadu byl Miroslav Kalousek z TOP 09, následovaný Bohuslavem Sobotkou z ČSSD – první dvě místa žebříčku se tak neliší od roku 2012. O dvě účasti více oproti loňskému roku měl Karel Schwarzenberg (TOP 09). Karolína Peake (Lidem) zase o dvě méně. Do žebříčku hostů s alespoň pěti účastmi se dostal jediný zástupce nepolitického sektoru – Miroslav Kala z Nejvyššího kontrolního úřadu.

5. Objektivita, nestrannost moderátora

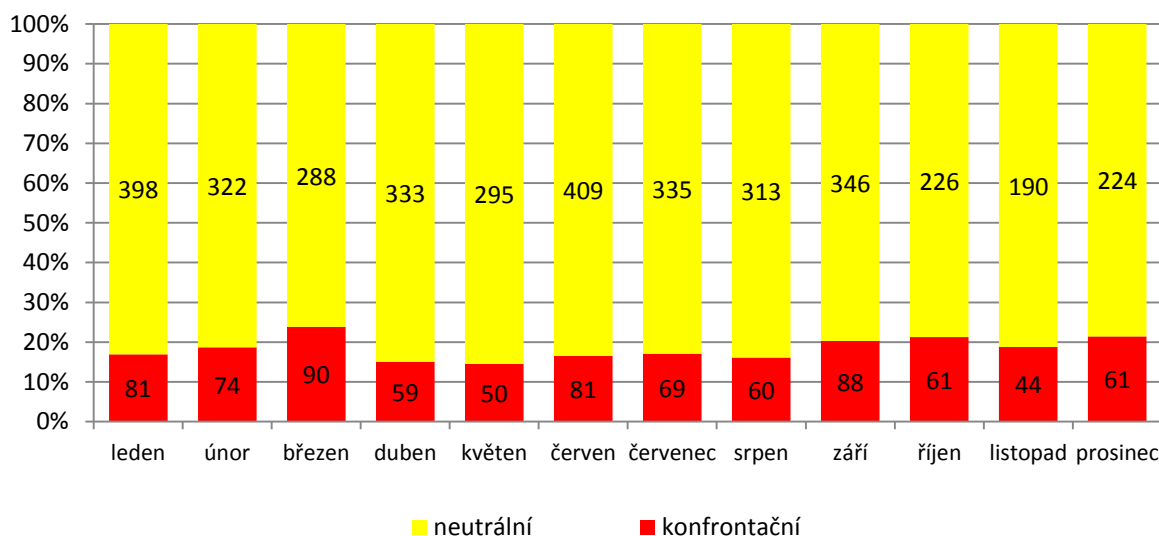
Dalším analyzovaným kritériem je objektivita, nestrannost moderátora v přístupu k politickým hostům. Ukazatelem, jehož pomocí lze toto hledisko sledovat, je typ promluv adresovaných jednotlivým hostům (zda se jedná o konfrontační, neutrální, nebo vstřícný typ repliky). Metodologie dovoluje porovnávat ve sledovaném časovém úseku objektivitu přístupu moderátora k politickým stranám, zástupcům koalice/opozice i jednotlivým hostům pořadu. Postupuje se tedy od nejobecnější úrovně až k detailní analýze jednotlivých pořadů a jejich aktérů.

Za nejobektivnější je v rámci tohoto hlediska považována ta relace, která dlouhodobě vykazuje stabilní míru konfrontačnosti vůči hostům. Samotný Kodex ČT (6.5.) zdůrazňuje, že: „Moderátoři diskusních pořadů ČT jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.“

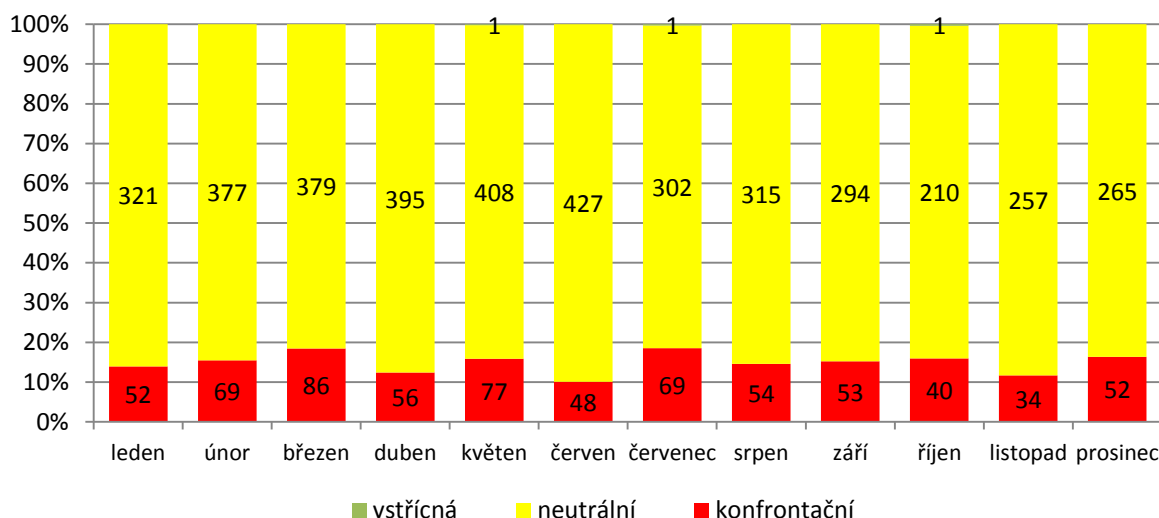
Obecně lze tvrdit, že čím je v meziměsíčním srovnání menší rozptyl v konfrontačnosti moderátora ke všem diskutujícím hostům, tím vystupuje vyváženěji a s vyšší mírou nestrannosti. Jeho přístup k diskutujícím se potom při pohledu v analyzovaném časovém horizontu jeví jako stabilní. Nicméně je nutné mít na zřeteli dynamiku reálného politického dění jako určujícího axiomu, který musí moderátor ve svém projevu reflektovat. V obecné rovině tedy může být graf meziměsíčního srovnání celkové míry konfrontačnosti indikátorem pro relevantní popis situace na politické scéně.

Grafy 7 a 8 ukazují celkovou míru konfrontačnosti Václava Moravce vůči hostům jak v první části pořadu vysílaném na ČT1, tak ve druhé části na ČT24. Grafy zachycují časový vývoj od ledna až do prosince 2013. Vyšší míra konfrontačnosti byla zaznamenána v OVM1, kdy se v průměru pohybovala okolo 18 %, zatímco v OVM2 byla necelých 15 %. Je to dáno skaldbou hostů, kdy do druhé části pořadu jsou zváni spíše hosté z nepolitického sektoru, ke kterým moderátor nemá tendenci být konfrontační.

Graf 7: Celková míra konfrontačnosti v Otázkách Václava Moravce 1

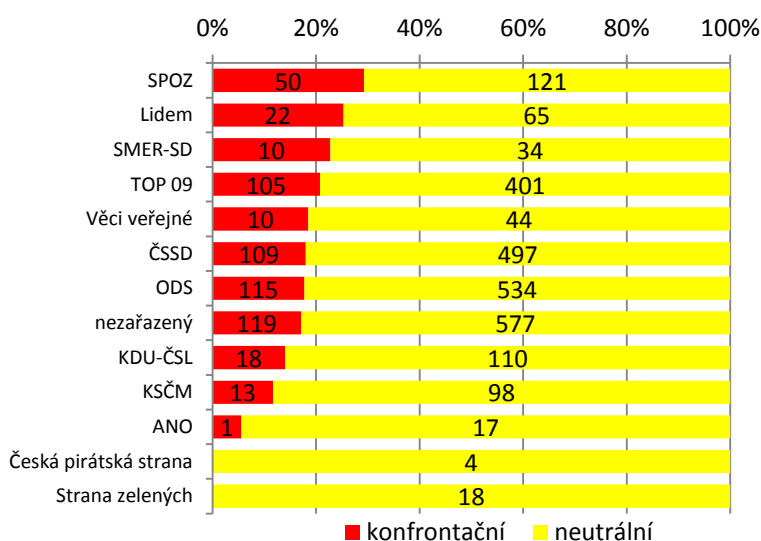
Graf 8: Celková míra konfrontačnosti v Otázkách Václava Moravce 2

Ve druhé části pořadu Otázky Václava Moravce, byly zaznamenány tři vstřícné promluvy k hostům ze strany moderátora. V říjnu se v prvním povolebním vysílání Václav Moravec pochvalně vyjadřoval k výroku Michala Haška z ČSSD o jejich snaze rychle zahájit povolební vyjednávání těmito slovy: „Teď se vás zeptám, možná to bude znít hloupě od moderátora. Ale zastanu se vás v tom, že je to klíčové pro to, abyste mohli začít přijímat zákony a aby tato země se posunula.“ V červenci (21. 7.) byla jedna vstřícná replika směřována Svatopluku Němečkovi (ČSSD), kdy ho moderátor chválil za promluvu slovy: „Teď jste mu (Leoši Hegerovi – poznámka analytika) vrátil tu jeho levicovou rétoriku, hezky, ano.“

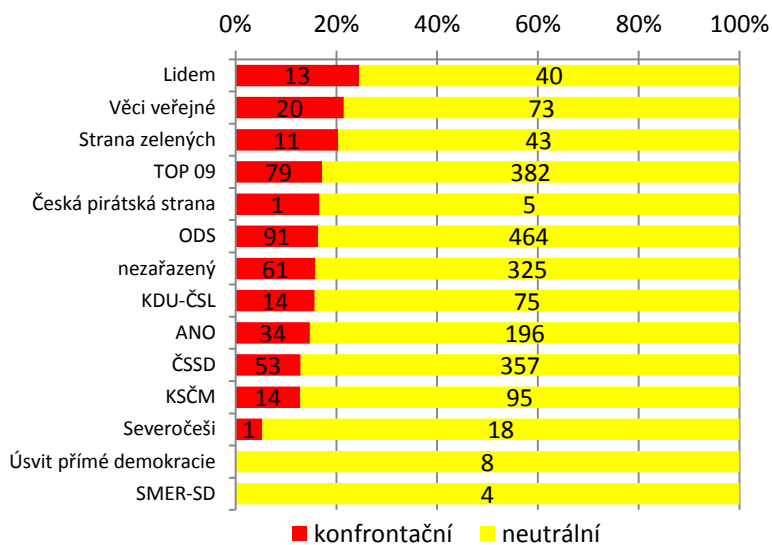
Grafy 9 a 10 konkretizují, ale především blíže objasňují, výše zmiňované závěry. Na porovnání typů adresovaných propozic (konfrontační/neutrální/vstřícná), s nimiž Václav Moravec přistupoval k jednotlivým politickým stranám, ilustruje relativní míru konfrontačnosti vůči jejím zástupcům, ale především politickému subjektu jako celku. Analýza v tomto případě sestupuje na další, konkrétnější, úroveň oproti předchozím závěrům popisujícím průměrnou konfrontačnost ke všem politickým hostům, kteří se zúčastnili sledované relace.

Graf 9: Konfrontačnost Otázek Václava Moravce 1 vůči politickým stranám

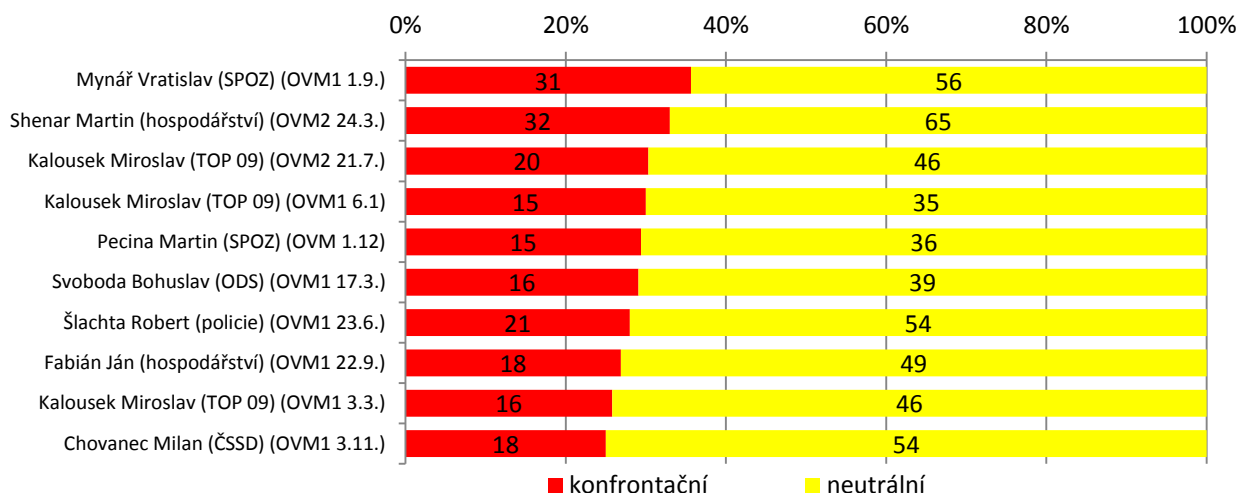
Graf 9 ukazuje, že relativně nejvíce konfrontačních replik moderátor adresoval zástupcům SPOZ (29 %). Důvodem vysoké konfrontačnosti byla účast Vratislava Mynáře, který obhajoval svou kandidaturu ve volbách a Martin Pecina zase spor policejních prezidentů. **Graf 11** konkretizuje tuto skutečnost. Konfrontační repliky ke slovenské straně SMER-SD padly v novoročním vysílání, kterého se účastnil Robert Fico.

Graf 10: Konfrontačnost Otázek Václava Moravce 2 vůči politickým stranám

Graf 10 ukazuje, že Václav Moravec byl ve druhé části pořadu, stejně jako v té první, mimořádně konfrontační ke straně Lidem, prakticky jen ke Karolíně Peake, která se jako jediná zástupkyně strany účastnila vysílání.

Graf 11: Hosté Otázek Václava Moravce s nejvyšší mírou konfrontačnosti

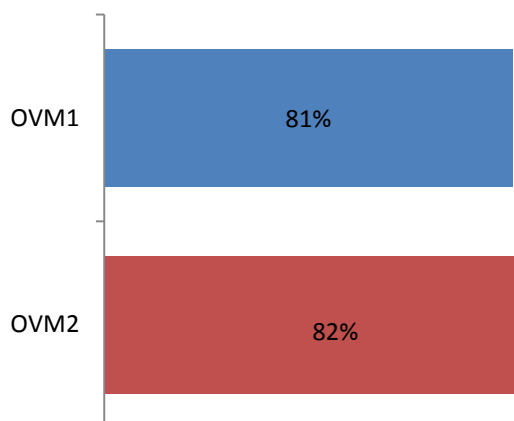

Graf 11 zachycuje nejvyšší konfrontačnost Václava Moravce směrem k jednotlivým hostům souhrnně v obou částech pořadu. 36% konfrontačnost byla zaznamenána u zástupce SPOZ Vratislava Mynáře, kterého se moderátor dotazoval na motiv jeho kandidatury ve volbách. Z nepolitického sektoru byla vysoká konfrontačnost (33 %) směřována k předsedovi představenstva Amun.Re Martinu Shenarovi o neprůhledné vlastnické struktuře fotovoltaických elektráren.

6. Transparentnost

Ukazatel transparentnosti hraje důležitou roli pro důvěryhodnost moderátora diskuse jednak v očích aktérů ve studiu, ale především pro to, do jaké míry je moderátor pozitivně přijímán samotnými diváky. Analýza v této oblasti posuzuje přesnost a preciznost, s níž moderátor zveřejňuje externí zdroje informací. Na stupnici přesné-ambivalentní-nepřesné je analyzována ověřitelnost uváděných zdrojů.

Graf 12: Míra přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů

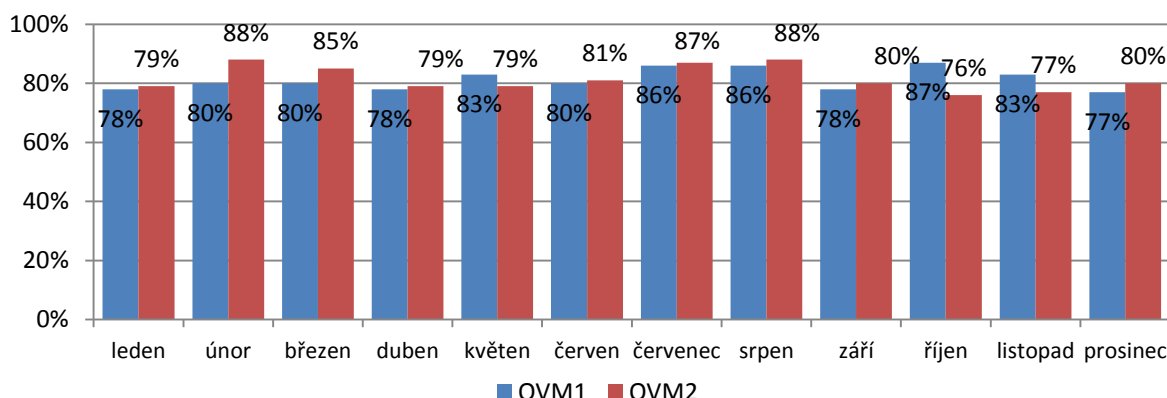
Graf 12 porovnává míru transparentnosti Václava Moravce při odkazování na externí zdroje informací. Obě části pořadu Otázky Václava Moravce jsou pro možnost komparace výsledných hodnot posuzovány zvlášť.

Václav Moravec odkazoval v první části pořadu na externí zdroje svých informací s 81% přesností, kdy se v meziročním srovnání jedná o zpřesnění o tři procentní body. Ve druhé části pořadu citoval zdroje s 82% přesností a oproti roku 2012 jde o moderátorovo zpřesnění o šest procentních bodů.

Moderátor nejčastěji citoval zcela přesné zdroje informací (v OVM1 65 % přesných citací). Ze 33 % moderátor citoval zdroje ambivalentní, pod které spadají odkazy na skupiny autorů – např. „*velká část senátorů*“ nebo „*ČSSD tvrdí*“. Ve 2 % procentech případů odkazoval Václav Moravec na nespécifikovaný zdroj informací – např. „*jak se to v Česku zpravidla říká*“ nebo „*je často zmiňován*“ či „*mluvilo se o*“, přičemž nebyl specifikován původce takového tvrzení.

Graf 13 popisuje roční vývoj transparentnosti v jednotlivých relacích v meziměsíčním srovnání. Nejvyšší míra transparentnosti byla zaznamenána v únoru a srpnu v druhé části pořadu (88 %). Nejnižší míra (76 %) pak v říjnu rovněž ve druhé části vysílané na ČT24.

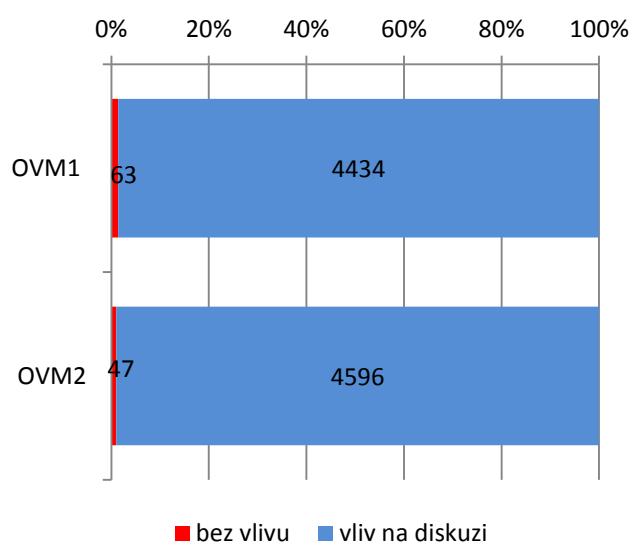
Graf 13: Vývoj přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů

7. Vliv moderátora na diskusi

Dalším důležitým kritériem vypovídajícím o kvalitě, a především autoritě moderátora u jednotlivých hostů, je jeho vliv na vedení diskuze. Stanovený ukazatel je výslednicí interakce mezi schopností moderátora vést diskusi požadovaným směrem a způsobem, a naproti tomu ukázněností jednotlivých aktérů, jejich ochotou podřídit se nastolenému způsobu moderace. Za nejkvalitnější pořad je považován ten, v němž je moderátor v nejvyšší míře schopný posunout svým zásahem diskusi zamýšleným směrem. Je tedy hosty respektován jako ten, kdo určuje, jak bude další diskuze probíhat a která témata budou nastolena.

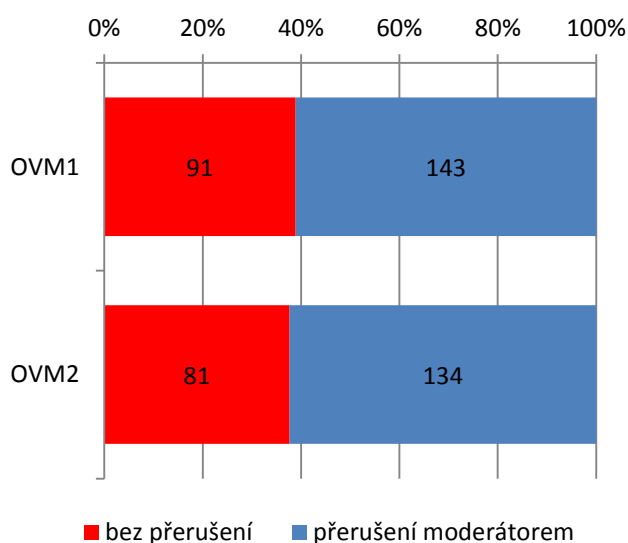
Graf 14: Vliv moderátora na vystupování hostů – srovnání pořadů

Graf 14 ilustruje, že se Václavu Moravcovi dařilo zvládat vedení diskuze a že jeho autoritu respektovali hosté Otázek téměř stoprocentně. V první části pořadu měl Václav Moravec na své hosty vliv na úrovni 98,6 %, kdy se jedná v meziročním srovnání o zvýšení vlivu o jeden procentní bod a v druhé části pořadu ovlivnil hosty z 99 %, což je oproti předchozímu roku zlepšení o půl procentního bodu.

V případě, že host nerespektuje intence moderátora, tj. neodpovídá adekvátním způsobem na otázky nebo nereaguje na jemu adresované pokyny, moderátor jej má přerušit. Vysoký počet dokončených promluv vypovídá o nízké schopnosti moderátora vyžadovat přímé odpovědi na otázky.

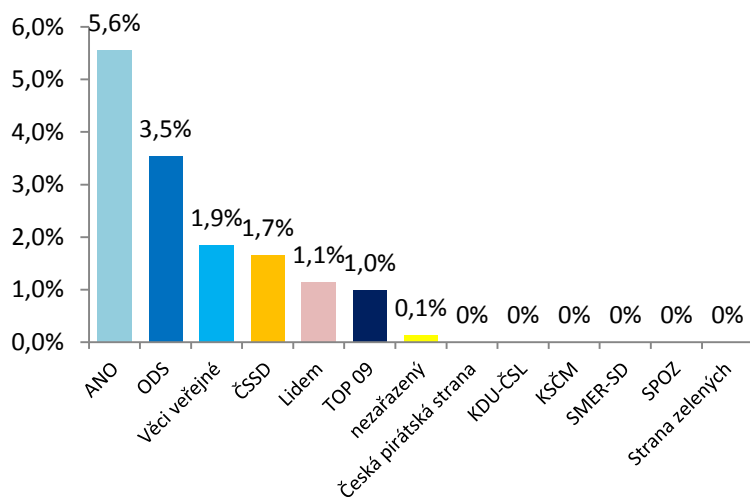
Graf 15: Reakce moderátora na neukázněné vystupování hostů

Graf 15 ukazuje, že se Václavu Moravcovi dařilo přerušovat neukázněné hosty podobně v obou částech pořadu – v OVM1 v 61 % případů (oproti 74 % v roce předešlém) a v OVM2 v 62 % případů (oproti 69 % v roce 2012). Moderátor nebyl tolik striktní v dožadování se konkrétních odpovědí hostů jako v minulém roce.

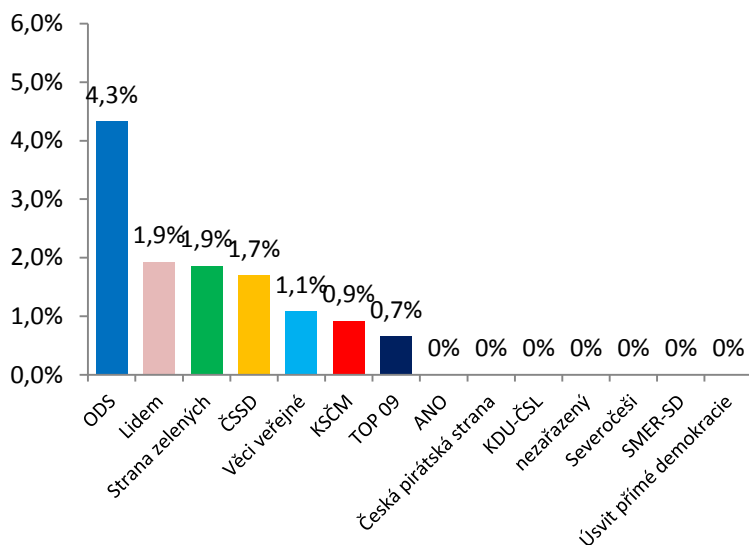
Stejně jako je možné monitorovat celkový počet neadekvátních promluv hostů, jimiž se snaží vyhnout přímé odpovědi na kladenou otázku, které jsou či nejsou moderátorem přerušeny, umožňuje analýza i detailnější pohled na ovlivnitelnost zástupců politických stran v rámci sledovaných pořadů, jak to dokumentují **Grafy 16 - 17**, případně to, do jaké míry se snažili vyhnout konkrétní odpovědi členové jednotlivých subjektů - **Grafy 18 - 19**.

Graf 16: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – OVM 1

V první části Otázek Václava Moravce měl moderátor nejmenší vliv na zástupce hnutí ANO, které se mu nepovedlo ovlivnit téměř v 6 % případů. Obecně lze však konstatovat, že moderátor dokázal vést diskusi bez větších průtahů.

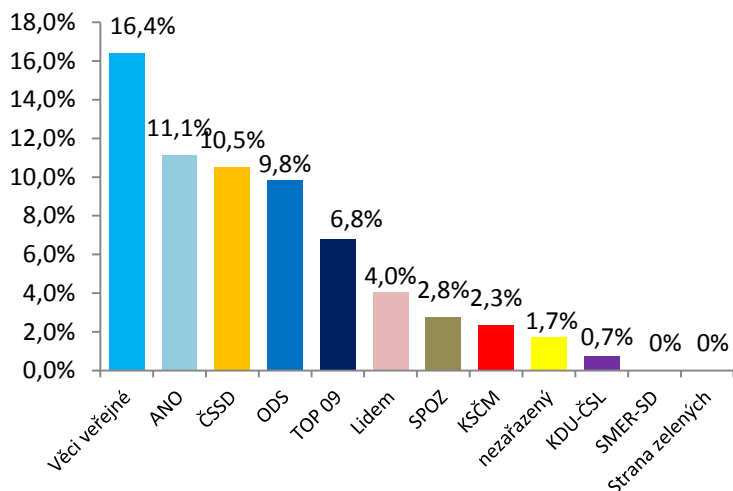
Graf 17: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – OVM 2

Ve druhé části pořadu měl moderátor nejmenší vliv na zástupce strany ODS (bez vlivu byl ve 4,3 % případů). Téměř ve 2 % případů v roce 2013 neměl moderátor vliv na Karolínu Peake z Lidem a na zástupce Strany zelených. Václavu Moravcovi se dařilo o něco lépe ovlivňovat hosty ve druhé části pořadu (viz **Graf 15**).

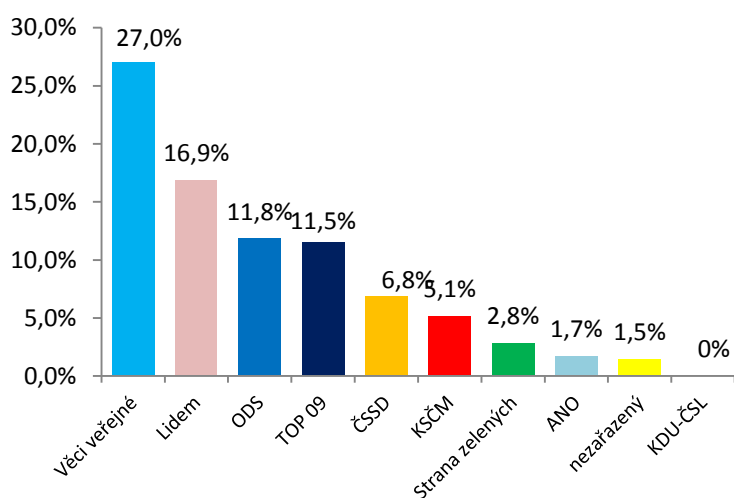
Graf 18: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 1

V podílu neukázněnosti promluv dominovala v první části Otázek Václava Moravce strana Věci veřejné s 16,4 % neukázněných promluv, za kterými stál především Vít Bárta. **Graf 22** konkretizuje tuto skutečnost. (V minulém roce byla nejvíce neukázněnou stranou ČSSD s 15 %).

Pozn. Graf reflektuje politické strany a uskupení, jejichž zástupce byl v OVM1 přítomen alespoň dvakrát.

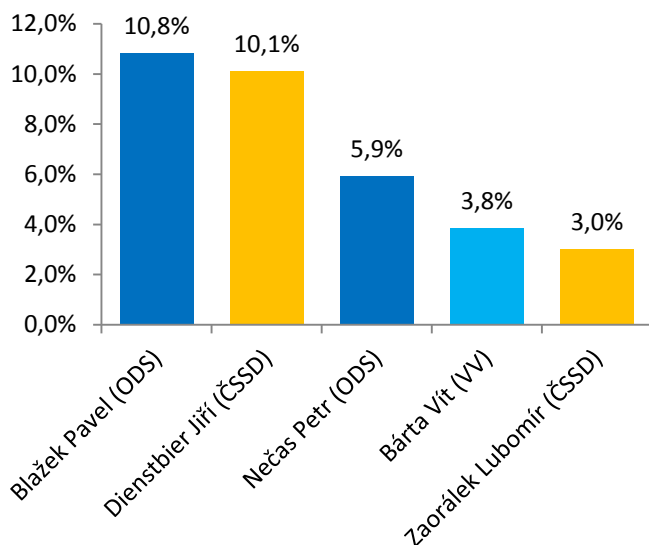
Graf 19: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 2

Hosté druhé části Otázek byli v roce 2013 méně ukáznění než v jeho první části. Nejvyšší míru neukázněnosti představují opět zástupci Věci veřejných, konkrétně Vít Bárta s jeho 38% podílem neukázněných promluv (viz **Graf 23**).

Pozn. Graf reflektuje politické strany a uskupení, jejichž zástupce byl v OVM2 přítomen alespoň dvakrát.

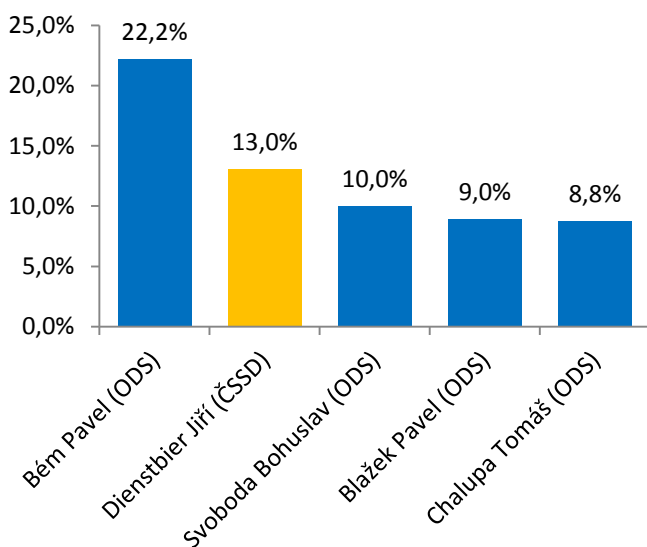
Graf 20: Vliv moderátora na zástupce politických stran – OVM 1 (TOP 5)

V otázkách Václava Moravce 1 měl z politických hostů moderátor nejmenší vliv na Pavla Blažka z ODS (10,8 %) a podobně na Jiřího Dienstbiera z ČSSD (10,1 %). Tito hosté se také objevují v žebříčku nejvíce neukázněných zástupců politických stran a uskupení (viz **Graf 22**).

Pozn. Graf reflektuje zástupce politických stran a uskupení, kteří pronesli alespoň 20 replik.

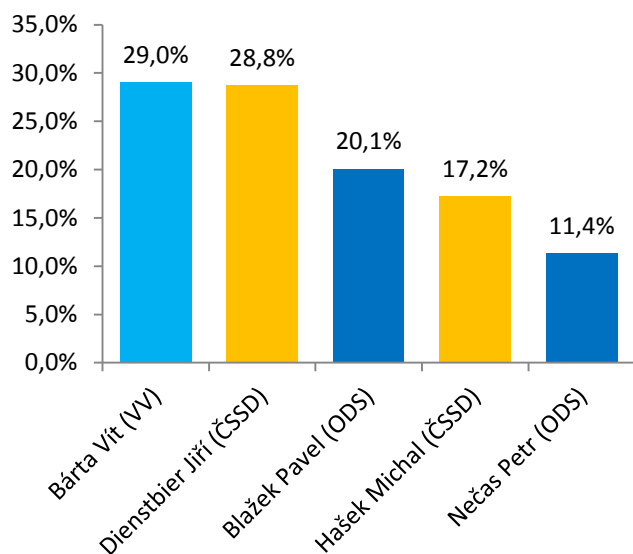
Graf 21: Vliv moderátora na zástupce politických stran – OVM 2 (TOP 5)

Ve druhé části pořadu vysílaném na ČT24 měl Václav Moravec nejmenší vliv (22,2 % bez vlivu) na bývalého primátora Prahy Pavla Béma z ODS, který vysvětloval na začátku prosince prostřednictvím telemostu tehdejší rozhodnutí magistrátu ohledně tunelu Blanka. Celému žebříčku dominuje modrá barva strany ODS, jejíž členy bylo pro moderátora těžší usměrnit.

Pozn. Graf reflektuje zástupce politických stran a uskupení, kteří pronesli alespoň 20 replik.

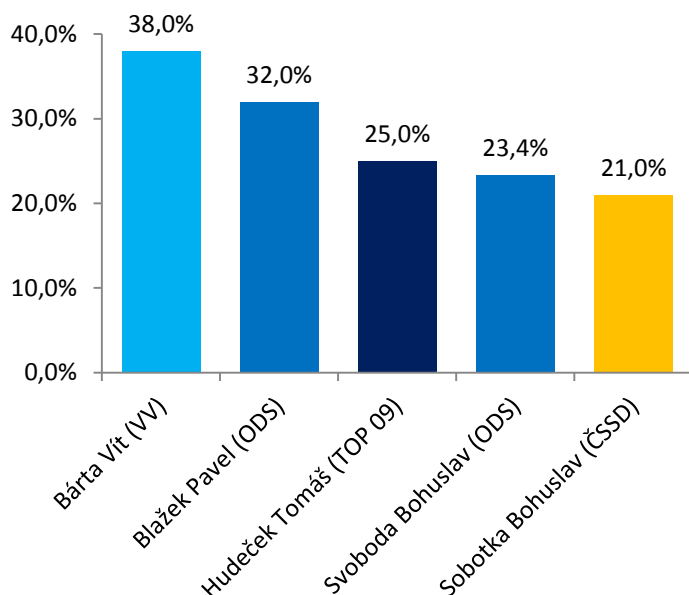
Graf 22: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 1 (TOP 5)

Jednoznačně nejméně ukázněným hostem první části pořadu a v podstatě i celého vysílání Otázek Václava Moravce za rok 2013 by se stal Andrej Babiš, který měl 51,7 % neukázněných replik, ale ty se vztahují z velké části k jeho vystoupení v pořadu z 10. 3., kdy hájil zájmy Agrofertu a neprezentoval se jako politik. Z politických hostů měl největší problém s kázní Vít Bárta (29 % neukázněných replik), který zasedl ve studiu společně s Andrejem Babišem ve výše zmiňovaném březnovém vysílání. Velmi podobně neukázněný byl i Jiří Dienstbier z ČSSD (28,8 % neukázněných replik).

Pozn. Graf reflektuje zástupce politických stran a uskupení, kteří pronesli alespoň 20 replik.

Graf 23: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – OVM 2 (TOP 5)

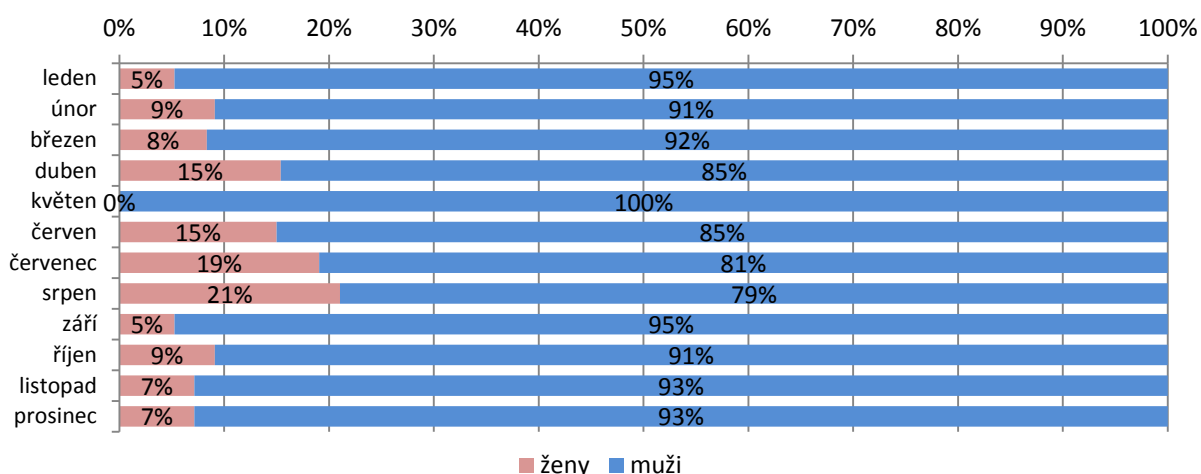
Vít Bárta z Věcí veřejných byl se svými 38 % vyhubavých replik nejvíce neukázněným hostem druhé části Otázek Václava Moravce. Tento politik, se však neobjevil v žebříčku zástupců politických stran a uskupení, na které měl moderátor nejmenší vliv (Graf 21), jelikož se Václavu Moravcovi dařilo předsedu Věcí veřejných usměrňovat.

Pozn. Graf reflektuje zástupce politických stran a uskupení, kteří pronesli alespoň 20 replik.

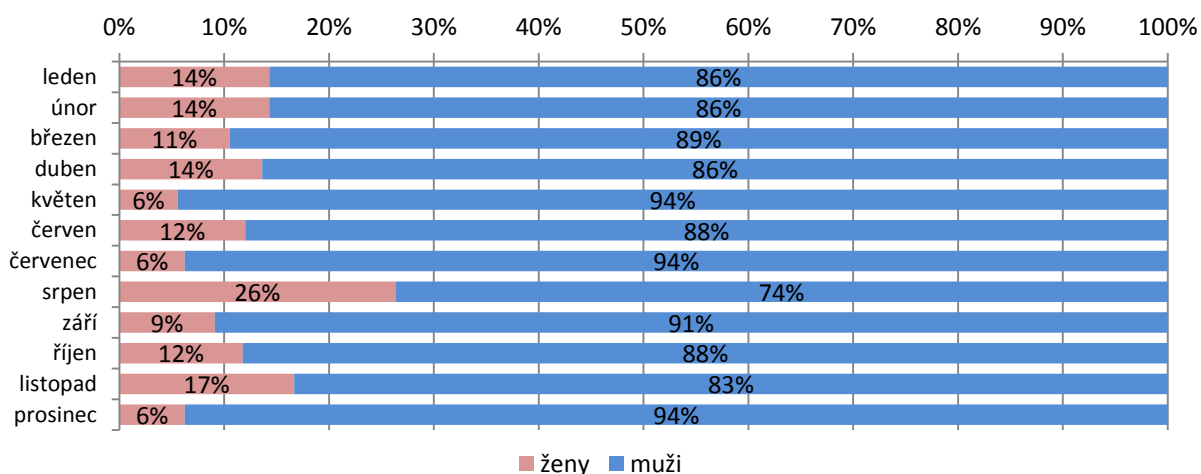
8. Gender

Z výsledků analýzy vyplývají zásadní údaje týkající se prostoru poskytnutému v diskusních pořadech politického zaměření ženám. Výsledky naznačují, do jaké míry se jednotlivé televizní stanice snaží poskytnout vyvážené množství času a příležitostí k vyjádření vlastního názoru v daném typu pořadů rovnoměrně oběma pohlavím. Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

Graf 24: Vývoj zastoupení žen v Otázkách Václava Moravce 1

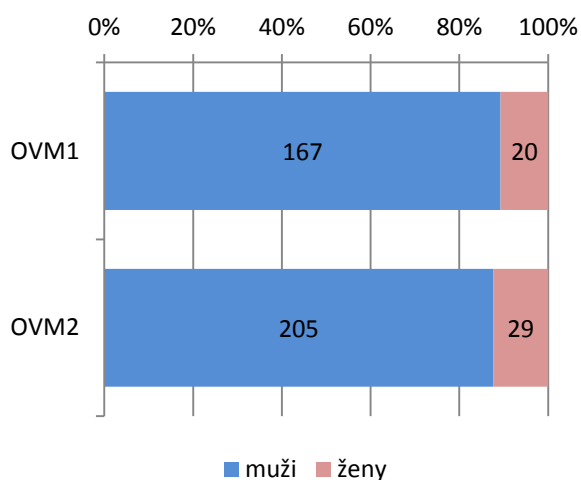

Graf 25: Vývoj zastoupení žen v Otázkách Václava Moravce 2

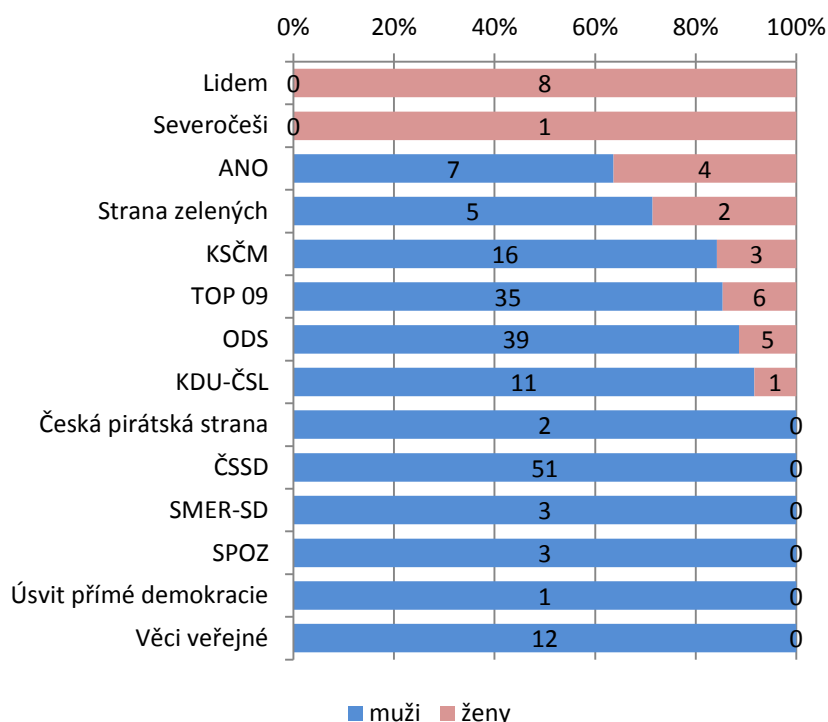
Grafy 24 a 25 srovnávají po měsících procentní zastoupení žen v obou částech pořadu. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v OVM1 (21 % žen) i v OVM2 (26 % žen) v srpnu. Tehdy se vysílání zúčastnily Karolína Peake (Lidem), Miroslava Němcová (ODS), Dana Drábová (SÚJB), Alena Vításková (ERÚ). Na druhou stranu žádná žena nebyla přítomna v květnovém vysílání OVM1.

Graf 26: Zastoupení žen v diskusích

Graf 26 si všímá podílu žen a mužů, kteří byli v roce 2013 hosty politických diskusí. Ženy se v analyzovaných relacích představily celkem 49krát (stejně jako v předchozím roce), což tvořilo téměř 12% podíl na účasti. Ve srovnání s daty z roku 2012 se jednalo o nárůst o půl procentního bodu. Ve druhé části pořadu OVM zaznamenaly ženy o 9 účastí více než v první.

Graf 27: Zastoupení žen v diskusích za politické strany

Graf 27 podrobněji reflektuje počet žen účastnících se politických diskusí jakožto zástupkyň jednotlivých politických stran v Otázkách Václava Moravce.

Nejvyšší počet dámských účastí byl zaznamenán u Lidem, jejichž předsedkyně Karolína Peake byla jediným hostem za tuto stranu. Severočeši vyslali do studia Alenu Dernerovou. Za hnutí ANO se vysílání čtyřikrát účastnila Věra Jourová. Za ČSSD, která měla ve studiu Otázek 51 účastí, nebyla přítomna ani jedna žena.

V lednu 2014 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 608 756 861
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.